

اطلس فقهی

پرندگان ایران

مرکز
موضوع
شماره
اجزاء
فصل

به کوشش:

دکتر محمد باقر...

آشنایی با پرندگان ایران و حکم فقهی آن‌ها

مشخصات نشر

عنوان:	اطلس فقهی پرندگان ایران
گرد آورنده:	حسین زارعی زیاری
طرح جلد و صفحه آرای:	صادق انصاری و حسین زارعی زیاری
ویراستار:	احمد رضائی
لیتوگرافی:	مهران - قم
چاپ:	باقری - قم
نوبت و سال چاپ:	اول - زمستان ۱۳۹۳
شمارگان:	۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸ ۶۰۰ ۶۶۱۲ ۲۷
ISBN: 978 - 600 - 6612 - 27 - 0

قیمت: ۲۵۰ ۰۰۰ ریال

سرشناسه: زارعی زیاری، حسین، ۱۳۵۶

عنوان و نام پدیدآور: اطلس فقهی پرندگان ایران؛
بررسی حکم فقهی پرندگان ایران / حسین زارعی زیاری.

مشخصات نشر: قم: معارف، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۴۶۴ ص: مصور (رنکی).

شابک: ۹۷۸۶۰۰۶۶۱۲۲۷۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: پرندگان ایران اطلس‌ها

موضوع: مواد غذایی حلال

موضوع: مواد غذایی حرام

رده بندی کنگره: ۱۲۹۳ ۱۹۲ الف/۷۳/۱۶۷۲ (Q)

رده بندی دیویی: ۵۹۸/۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۰۴۸۹۹

مرکز:
موضوع:
شناسی:
احکام:
فقهی:

کتابه حقوق مادی و معنوی اثر، متعلق به مرکز موضوع شناسی احکام فقهی است.

نشانی: قم - بلوار امین - خیابان جمهوری اسلامی - کوچه ۸ - پلاک ۵۲

تلفن: ۰۲۵ ۳۲۹۳۶۰۲۵ / نمایر: ۰۲۵ ۳۲۹۱۶۲۸۰

www.mozooshenasi.ir / Info@mozooshenasi.ir

قم - خیابان مصلاهی قدس - پلاک ۶۸۲ قیمت با کاغذ معمولی: ۲۵۰ ۰۰۰ ریال

تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۳۹۱۴۰ / نمایر: ۰۲۵-۳۲۹۲۶۱۷۵ قیمت با کاغذ کلاسد: ۳۰۰ ۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۴۲.....	کبوتر دریایی ایرانی	۲۰.....	سخن مرکز
۴۲.....	کبوتر دریایی دودی	۲۲.....	مقدمه
۴۳.....	خانواده مرغ طوفان	۲۵.....	راهنمای نقشه پراکندگی
۴۴.....	مرغ طوفان ویلسون	۲۵.....	یاد آوری
		۲۶.....	بعضی از قوانین شکار و صید پرندگان
۴۶.....	خانواده نوک سرخ دریایی	۲۷.....	پرندگان وحشی
۴۷.....	نوک سرخ دریایی	۲۸.....	توپوگرافی
۴۸.....	خانواده پلیکان ها	۳۰.....	راسته های پرندگان
۴۹.....	پلیکان سفید		
۴۹.....	پلیکان پا خاکستری	۳۲.....	خانواده غواص ها
۵۰.....	خانواده بویی	۳۳.....	غواص گلو سرخ
۵۱.....	بویی نقابدار	۳۳.....	غواص گلو سیاه
۵۲.....	خانواده باکلان ها		
۵۳.....	باکلان کوچک	۳۵.....	خانواده کشیم ها
۵۳.....	باکلان بزرگ	۳۶.....	کشیم کوچک
۵۴.....	باکلان کلو سیاه	۳۶.....	کشیم گردن سرخ
۵۵.....	خانواده مارگردن	۳۷.....	کشیم بزرگ
۵۶.....	مارگردن شرقی	۳۷.....	کشیم شاخدار
		۳۸.....	کشیم گردن سیاه
۵۸.....	خانواده حواصیل ها		
۵۹.....	اگرِت (قار) کوچک	۴۰.....	خانواده کبوترهای دریایی
۵۹.....	اگرِت (قار) کوچک	۴۱.....	کبوتر دریایی مدیترانه
		۴۱.....	کبوتر دریایی دُم باریک

قوی گنگ.....	۷۶
قوی فریادکش.....	۷۶
قوی توندرا.....	۷۷
غاز پیشانی سفید بزرگ.....	۷۷
غاز پیشانی سفید کوچک.....	۷۸
غاز خاکستری.....	۷۸
عروس غاز.....	۷۹
غاز پا زرد.....	۷۹
غاز گردن سیاه.....	۸۰
غاز سفید چهره.....	۸۰
آنقوت.....	۸۱
تنجه.....	۸۱
گیلار.....	۸۲
اردک ارده‌ای.....	۸۲
خوتکا.....	۸۳
مرغابی سرسبز.....	۸۳
فیلوش.....	۸۴
خوتکای ابرو سفید.....	۸۴
خوتکای هندی.....	۸۵
خوتکای کاکلی.....	۸۵
نوک پهن.....	۸۶
اردک مرمری.....	۸۶
اردک تاجدار.....	۸۷
اردک سر حنایی.....	۸۷
اردک بلوطی.....	۸۸
اردک سیاه کاکل.....	۸۸

اگرِت (قار) ساحلی.....	۵۹
حواصیل خاکستری.....	۶۰
حواصیل بزرگ.....	۶۰
حواصیل ارغوانی.....	۶۱
حواصیل سفید بزرگ.....	۶۱
گاوچرانک.....	۶۲
حواصیل زرد.....	۶۲
حواصیل هندی.....	۶۳
حواصیل سبز.....	۶۳
حواصیل شب.....	۶۴
بوتیمار کوچک.....	۶۴
بوتیمار.....	۶۵
خانواده لک‌لک‌ها	۶۶
لک‌لک سیاه.....	۶۷
لک‌لک گردن‌پشمنی.....	۶۷
لک‌لک سفید.....	۶۸
خانواده اِکراس‌ها	۶۹
اِکراس سیاه.....	۷۰
اِکراس آفریقایی مقدس.....	۷۰
کفچه‌نوک.....	۷۱
خانواده فلامینگوها	۷۲
فلامینگو.....	۷۳
فلامینگو کوچک.....	۷۳
	
خانواده مرغابی‌ها	۷۵

عقاب خاکی.....	۱۰۴
عقاب مارخور.....	۱۰۴
عقاب پرپا.....	۱۰۵
عقاب دو برادر.....	۱۰۵
کورکور حنایی.....	۱۰۶
کورکور سیاه.....	۱۰۶
کورکور بال سیاه.....	۱۰۷
سُنقر تالابی.....	۱۰۷
سُنقر تالابی شرقی.....	۱۰۸
سُنقر گندمزار.....	۱۰۸
سُنقر خاکستری.....	۱۰۹
سُنقر سفید.....	۱۰۹
سارگپه کوهی.....	۱۱۰
سارگپه پرپا.....	۱۱۰
سارگپه پابلند.....	۱۱۱
سارگپه معمولی.....	۱۱۱
سارگپه جنگلی.....	۱۱۲
سارگپه جنگلی تاجدار.....	۱۱۲
سارگپه چشم سفید.....	۱۱۳
قرقی.....	۱۱۳
پیغو.....	۱۱۴
طرلان.....	۱۱۴
پیغوی کوچک.....	۱۱۵
خانواده شاهین ها.....	۱۱۷

اردک سر سیاه.....	۸۹
اردک چشم طلایی.....	۸۹
اردک دُم دراز.....	۹۰
اسکوئر سیاه.....	۹۰
اردک سیاه مخملی.....	۹۱
اردک ماهی خوار سفید.....	۹۱
اردک ماهی خوار کاکلی.....	۹۲
اردک ماهی خوار معمولی.....	۹۲
اردک سر سفید.....	۹۳
خانواده ماهی گیر.....	۹۵
عقاب ماهی گیر.....	۹۶
خانواده قوش ها.....	۹۷
هُما.....	۹۸
کرکس.....	۹۸
کرکس سیاه.....	۹۹
کرکس پشت سفید.....	۹۹
کرکس کوچک.....	۱۰۰
عقاب دریایی دُم سفید.....	۱۰۰
عقاب دریایی پالاس.....	۱۰۱
عقاب طلایی.....	۱۰۱
شاه باز.....	۱۰۲
عقاب خالدار بزرگ.....	۱۰۲
عقاب خالدار کوچک.....	۱۰۳
عقاب صحرایی.....	۱۰۳

۱۳۳..... خانواده بلدرچین بوته‌ای

۱۳۴..... بلدرچین بوته‌ای

۱۳۶..... خانواده دُرناها

۱۳۷..... دُرناى طنّاز

۱۳۷..... دُرناى سِبرى

۱۳۸..... دُرناى معمولى

۱۳۹..... خانواده پلوه‌ها

۱۴۰..... پلوه آبى

۱۴۰..... پلوه حنایى

۱۴۱..... پلوه كوچك

۱۴۱..... پلوه نوک سبز

۱۴۲..... پلوه خالدار

۱۴۲..... طاووسک

۱۴۳..... چَنگَر نوک سرخ

۱۴۳..... چَنگَر

۱۴۴..... خانواده هوبره‌ها

۱۴۵..... زنگوله‌بال

۱۴۵..... میش مرغ

۱۴۶..... هوبره

۱۴۸..... خانواده سلیم خرچنگ خوار

۱۴۹..... سلیم خرچنگ خوار

۱۵۰..... خانواده صدف خوار

۱۱۸..... دلیجه

۱۱۸..... دلیجه كوچك

۱۱۹..... شاهین سر حنایى

۱۱۹..... شاهین پاسرخ

۱۲۰..... شاهین دودى

۱۲۰..... تَرُمَتایى

۱۲۱..... شاهین آمور

۱۲۱..... لیل

۱۲۲..... لاچین

۱۲۲..... شاهین بلوچى

۱۲۳..... بالابان

۱۲۳..... بحرى

۱۲۴..... شاهین

۱۲۶..... خانواده سیاه خروس

۱۲۷..... سیاه خروس

۱۲۸..... خانواده قرقاول‌ها

۱۲۹..... تیهو

۱۲۹..... کبک دَرى

۱۳۰..... کبک چوکار

۱۳۰..... مرغ جیرفتى

۱۳۱..... دُرّاج

۱۳۱..... کبک چیل

۱۳۲..... بلدرچین

۱۳۲..... قرقاول

۱۶۶.....	سلیم طوقی	۱۵۱.....	صدف خوار
۱۶۷.....	سلیم شنی بزرگ	۱۵۲.....	خانواده نوک خنجری ها
۱۶۷.....	سلیم شنی کوچک	۱۵۳.....	چوب پا
۱۶۸.....	سلیم کوچک	۱۵۳.....	نوک خنجری
۱۶۸.....	تلیله گردن سرخ	۱۵۴.....	خانواده چاخ لُق ها
۱۶۹.....	تلیله سفید	۱۵۵.....	چاخ لُق
۱۶۹.....	تلیله کوچک	۱۵۵.....	چاخ لُق هندی
۱۷۰.....	تلیله بلوطی	۱۵۶.....	خانواده گلاریول ها
۱۷۰.....	تلیله شکم سیاه	۱۵۷.....	دودوک
۱۷۱.....	تلیله دُم سفید	۱۵۷.....	گلاریول کوچک
۱۷۲.....	تلیله بزرگ	۱۵۸.....	گلاریول بال سیاه
۱۷۳.....	آبچلیک شکیل	۱۵۸.....	گلاریول بال سرخ
۱۷۳.....	سنگ گردان	۱۵۹.....	گلاریول شرقی
۱۷۴.....	آبچلیک آوازه خوان	۱۶۰.....	خانواده سلیم ها
۱۷۴.....	آبچلیک نوک سر بالا	۱۶۱.....	خروس کولی
۱۷۵.....	آبیا	۱۶۱.....	خروس کولی دُم سفید
۱۷۶.....	پاشلک تک زی	۱۶۲.....	دیدومک
۱۷۶.....	پاشلک دُم باریک	۱۶۲.....	خروس کولی سینه سیاه
۱۷۷.....	پاشلک بزرگ	۱۶۳.....	خروس کولی اجتماعی
۱۷۷.....	پاشلک معمولی	۱۶۳.....	سلیم خاکستری
۱۷۸.....	پاشلک کوچک	۱۶۴.....	سلیم طلایی خاوری
۱۷۸.....	گیلان شاه بال سفید	۱۶۴.....	سلیم طلایی
۱۷۹.....	گیلان شاه حنایی	۱۶۵.....	سلیم کوهی
۱۷۹.....	گیلان شاه ابرو سفید	۱۶۵.....	سلیم سینه بلوطی
۱۸۰.....	گیلان شاه خالدار	۱۶۶.....	سلیم طوقی کوچک
۱۸۰.....	گیلان شاه بزرگ		

کاکایی سر سیاه	۱۹۵
کاکایی صورتی	۱۹۵
کاکایی مدیترانه‌ای	۱۹۶
کاکایی کوچک	۱۹۶
کاکایی پاسیاه	۱۹۷
خانواده پرستوهای دریایی	۱۹۸
پرستوی دریایی نوک کاکایی	۱۹۹
پرستوی دریایی خزر	۱۹۹
پرستوی دریایی رودخانه‌زی	۲۰۰
پرستوی دریایی کاکلی کوچک	۲۰۰
پرستوی دریایی کاکلی بزرگ	۲۰۱
پرستوی دریایی تُک زرد	۲۰۱
پرستوی دریایی معمولی	۲۰۲
پرستوی دریایی کوچک	۲۰۲
پرستوی دریایی ساندروز	۲۰۳
پرستوی دریایی تیره	۲۰۳
پرستوی دریایی پشت دودی	۲۰۴
پرستوی دریایی دودی	۲۰۴
پرستوی دریایی گونه سفید	۲۰۵
پرستوی دریایی بال سفید	۲۰۵
پرستوی دریایی سیاه	۲۰۶
پرستوی دریایی قهوه‌ای	۲۰۶
خانواده آب شکاف	۲۰۷
آب شکاف	۲۰۸

گیلان‌شاه شرقی	۱۸۱
آبچلیک دودی	۱۸۱
آبچلیک پاسرخ	۱۸۲
آبچلیک تالابی	۱۸۲
آبچلیک پا سبز	۱۸۳
آبچلیک تک‌زی	۱۸۳
آبچلیک خالدار	۱۸۴
شناگر گردن سرخ	۱۸۴
شناگر بلوطی	۱۸۵
خانواده کاکایی‌های اقیانوسی	۱۸۶
کاکایی اقیانوسی بزرگ	۱۸۷
کاکایی اقیانوسی دُم‌پیچ	۱۸۷
کاکایی اقیانوسی قطبی	۱۸۸
کاکایی اقیانوسی دُم‌دراز	۱۸۸
خانواده کاکایی‌ها	۱۸۹
کاکایی چشم سفید	۱۹۰
کاکایی دودی	۱۹۰
کاکایی نوک سبز	۱۹۱
کاکایی پشت سیاه بزرگ	۱۹۱
کاکایی ارمنی	۱۹۲
کاکایی پا زرد	۱۹۲
کاکایی پشت سیاه کوچک	۱۹۳
کاکایی سیری	۱۹۳
کاکایی سر سیاه بزرگ	۱۹۴
کاکایی سر قهوه‌ای	۱۹۴

شاه طوطی ۲۲۴

خانواده کوکوها ۲۲۶

کوکوی خالدار ۲۲۷

کوکوی تاجدار ۲۲۷

کوکوی شرقی ۲۲۸

کوکوی معمولی ۲۲۸

کوکوی آسیایی ۲۲۹

خانواده جغد انبار ۲۳۱

جغد انبار ۲۳۲

خانواده جغدها ۲۳۳

مرغ حق جنوبی ۲۳۴

مرغ حق ۲۳۴

شاه بوف ۲۳۵

جغد ماهی خوار ۲۳۵

جغد برفی ۲۳۶

جغد جنگلی ۲۳۶

جغد کوچک ۲۳۷

جغد کوچک خالدار ۲۳۷

جغد شاخدار ۲۳۸

جغد تالابی ۲۳۸

رأسه دم‌دره ۲۱۰

خانواده باقرقه‌ای‌ها ۲۱۰

باقرقه دم‌دراز ۲۱۱

باقرقه شکم‌بلوطی ۲۱۱

باقرقه شکم‌سفید ۲۱۲

باقرقه شکم‌سیاه ۲۱۲

باقرقه خالدار ۲۱۳

باقرقه راه‌راه ۲۱۳

باقرقه گندمی ۲۱۴

خانواده کبوترها ۲۱۶

کبوتر جنگلی ۲۱۷

کبوتر چاهی ۲۱۷

فاخته ۲۱۸

کبوتر خاوری ۲۱۸

قُمری ناماکوا ۲۱۹

قُمری خانگی ۲۱۹

یاکریم طوقی ۲۲۰

یاکریم ۲۲۰

قُمری خاوری ۲۲۱

قُمری معمولی ۲۲۱

رأسه دم‌دره ۲۲۳

خانواده طوطی‌ها ۲۲۳

طوطی طوق صورتی ۲۲۴

۲۵۶..... خانواده هدهد

۲۵۷..... هدهد

۲۵۹..... خانواده دارکوب‌ها

۲۶۰..... دارکوب قهوه‌ای

۲۶۰..... دارکوب سیاه

۲۶۱..... دارکوب سبز

۲۶۱..... دارکوب سبز شکم پولکی

۲۶۲..... دارکوب خالدار بزرگ

۲۶۲..... دارکوب سوری

۲۶۳..... دارکوب سر سرخ

۲۶۳..... دارکوب کوچک

۲۶۴..... دارکوب بال سفید

۲۶۴..... دارکوب بلوچی

۲۶۶..... خانواده چکاوک‌ها

۲۶۷..... چکاوک آسمانی

۲۶۷..... چکاوک آسمانی کوچک

۲۶۸..... چکاوک کاکلی

۲۶۸..... چکاوک درختی

۲۶۹..... چکاوک پنجه کوتاه

۲۶۹..... چکاوک کوچک

۲۷۰..... چکاوک هیوم

۲۷۰..... چکاوک هندی

۲۴۰..... خانواده شبگردها

۲۴۱..... شبگرد معمولی

۲۴۱..... شبگرد دشتی

۲۴۲..... شبگرد بلوچی

۲۴۲..... شبگرد هندی

۲۴۴..... خانواده پرستوها

۲۴۵..... بادخورک کوهی

۲۴۵..... بادخورک معمولی

۲۴۶..... بادخورک دودی

۲۴۶..... بادخورک کوچک

۲۴۸..... خانواده ماهی خورک‌ها

۲۴۹..... ماهی خورک کوچک

۲۴۹..... ماهی خورک سینه سفید

۲۵۰..... ماهی خورک ابلق

۲۵۱..... خانواده زنبورخوارها

۲۵۲..... زنبورخوار کوچک

۲۵۲..... زنبورخوار گلو خرمایی

۲۵۳..... زنبورخوار معمولی

۲۵۴..... خانواده سبز قباها

۲۵۵..... سبز قبا

۲۵۵..... سبز قبا هندی

۲۸۶..... پی پت پشت زیتونی.....	۲۷۱..... چکاوک شکم سیاه.....
۲۸۶..... پی پت صحرایی.....	۲۷۱..... چکاوک سر دُم سیاه.....
۲۸۷..... پی پت گلو سرخ.....	۲۷۲..... چکاوک بیابانی.....
۲۸۷..... پی پت تالابی.....	۲۷۲..... چکاوک گندمزار.....
۲۸۸..... پی پت شکم نخودی.....	۲۷۳..... چکاوک طوقی.....
۲۸۹..... خانواده بلبل خرماها.....	۲۷۳..... چکاوک سیاه.....
۲۹۰..... بلبل خرما.....	۲۷۴..... چکاوک بال سفید.....
۲۹۰..... بلبل زیر دُم سرخ.....	۲۷۴..... چکاوک هدهدی.....
۲۹۱..... خانواده سنگ چشم ها.....	۲۷۵..... چکاوک شاخدار.....
۲۹۲..... سنگ چشم پشت سرخ.....	۲۷۶..... خانواده چلچله ها.....
۲۹۲..... سنگ چشم دُم سرخ.....	۲۷۷..... چلچله رودخانه ای.....
۲۹۳..... سنگ چشم تورانی.....	۲۷۷..... چلچله گلو قهوه ای.....
۲۹۳..... سنگ چشم پشت بلوطی.....	۲۷۸..... چلچله کوهی.....
۲۹۴..... سنگ چشم دُمگاه حنایی.....	۲۷۸..... چلچله بیابانی.....
۲۹۴..... سنگ چشم خاکستری کوچک.....	۲۷۹..... چلچله.....
۲۹۵..... سنگ چشم خاکستری.....	۲۷۹..... چلچله دمگاه حنایی.....
۲۹۵..... سنگ چشم بزرگ دشتی.....	۲۸۰..... چلچله دُمگاه سفید.....
۲۹۶..... سنگ چشم سر حنایی.....	۲۸۱..... خانواده دُم جنبانک ها.....
۲۹۶..... سنگ چشم پیشانی سفید.....	۲۸۲..... دُم جنبانک ابلق.....
۲۹۷..... خانواده بال لاکِی.....	۲۸۲..... دُم جنبانک کله زرد.....
۲۹۸..... بال لاکِی.....	۲۸۳..... دُم جنبانک زرد.....
۲۹۹..... خانواده میوه خور.....	۲۸۳..... دُم جنبانک خاکستری.....
۳۰۰..... میوه خور.....	۲۸۴..... پی پت پا دراز.....
۳۰۱..... خانواده زیر آبروک.....	۲۸۴..... پی پت دشتی.....
۳۰۲..... زیر آبروک.....	۲۸۵..... پی پت نوک دراز.....
	۲۸۵..... پی پت درختی.....

۳۱۷.....	چکچک ابلق جنوبی
۳۱۸.....	چکچک پشت سفید
۳۱۸.....	چکچک ابلق خاوری
۳۱۹.....	چکچک گردی
۳۱۹.....	چکچک ایرانی
۳۲۰.....	چکچک بیابانی
۳۲۰.....	چکچک دُم سفید
۳۲۱.....	چکچک سر سیاه
۳۲۱.....	چکچک سر سفید
۳۲۲.....	طرقه آبی آوازخوان
۳۲۲.....	طرقه کوهی
۳۲۳.....	طرقه بنفش
۳۲۳.....	توکای طوقی
۳۲۴.....	توکای سیاه
۳۲۴.....	توکای گلو سیاه
۳۲۵.....	توکای پشت بلوطی
۳۲۵.....	توکای بال سرخ
۳۲۶.....	توکای باغی
۳۲۶.....	توکای بزرگ
۳۲۷.....	خانواده لیکوها
۳۲۸.....	لیکو تالابی
۳۲۸.....	لیکو
۳۲۹.....	خانواده سسک تاج طلایی
۳۳۰.....	سسک تاج طلایی
۳۳۱.....	خانواده سسک ها

۳۰۳.....	خانواده الیکایی
۳۰۴.....	الیکایی
۳۰۵.....	خانواده صَعوه ها
۳۰۶.....	صَعوه کوهی
۳۰۶.....	صَعوه ابرو سفید
۳۰۷.....	صَعوه گلو سیاه
۳۰۷.....	صَعوه جنگلی
۳۰۸.....	خانواده توکاها
۳۰۹.....	سینه سرخ
۳۰۹.....	بلبل خالدار
۳۱۰.....	بلبل
۳۱۰.....	گلو آبی
۳۱۱.....	سینه سرخ ایرانی
۳۱۱.....	دُم چتری
۳۱۲.....	دُم سرخ پشت بلوطی
۳۱۲.....	دُم سرخ سیاه
۳۱۳.....	دُم سرخ معمولی
۳۱۳.....	دُم سرخ کوهی
۳۱۴.....	چک بوته ای
۳۱۴.....	چک معمولی
۳۱۵.....	چک ابلق
۳۱۵.....	چکچک
۳۱۶.....	چکچک دشتی
۳۱۶.....	چکچک گوش سیاه
۳۱۷.....	چکچک ابلق

۳۴۵.....	سیسک ابرو زرد
۳۴۵.....	سیسک ابرو زرد هیوم
۳۴۶.....	سیسک سبز
۳۴۶.....	سیسک بیدی سبز
۳۴۷.....	سیسک سر سیاه
۳۴۷.....	سیسک باغی
۳۴۸.....	سیسک گلو سفید
۳۴۸.....	سیسک گلو سفید کوچک
۳۴۹.....	سیسک نقابدار کوچک
۳۴۹.....	سیسک نقابدار هیوم
۳۵۰.....	سیسک بیابانی
۳۵۰.....	سیسک سینه راه راه
۳۵۱.....	سیسک چشم سفید
۳۵۱.....	سیسک روپلی
۳۵۲.....	سیسک سر دودی
۳۵۳.....	خانواده سسک چشم سفید هندی
۳۵۴.....	سیسک چشم سفید هندی
۳۵۵.....	خانواده مگس گیرها
۳۵۶.....	مگس گیر هندی
۳۵۶.....	مگس گیر راه راه
۳۵۷.....	مگس گیر ابلق باختری
۳۵۷.....	مگس گیر طوق سفید
۳۵۸.....	مگس گیر سینه سرخ
۳۵۸.....	مگس گیر هیمالیا
۳۵۹.....	خانواده چرخ ریسک نیزار

۳۳۲.....	سیسک دم چتری
۳۳۲.....	سیسک جنبان
۳۳۳.....	سیسک شکیل
۳۳۳.....	سیسک دم پهن
۳۳۴.....	سیسک راه راه
۳۳۴.....	سیسک رودخانه ای
۳۳۵.....	سیسک ساوی
۳۳۵.....	سیسک ابرو سفید
۳۳۶.....	سیسک تالابی راه راه
۳۳۶.....	سیسک شالیزار
۳۳۷.....	سیسک تالابی معمولی
۳۳۷.....	سیسک تالابی خاوری
۳۳۸.....	سیسک تالابی زیتونی
۳۳۸.....	سیسک تالابی بزرگ
۳۳۹.....	سیسک تالابی پر سر و صدا
۳۳۹.....	سیسک خوزی
۳۴۰.....	سیسک درختی کوچک
۳۴۰.....	سیسک درختی زیتونی
۳۴۱.....	سیسک درختی بزرگ
۳۴۱.....	سیسک درختی زرد
۳۴۲.....	سیسک بیدی
۳۴۲.....	سیسک چیفچاف
۳۴۳.....	سیسک چیفچاف هیمالیایی
۳۴۳.....	سیسک کوچک
۳۴۴.....	سیسک شرقی
۳۴۴.....	سیسک جنگلی

۳۸۰.....	زردِ پره لیمویی
۳۸۰.....	زردِ پره گونه سفید
۳۸۱.....	زردِ پره گلو سیاه
۳۸۱.....	زردِ پره کوهی
۳۸۲.....	زردِ پره سر خاکستری
۳۸۲.....	زردِ پره رخ زرد
۳۸۳.....	زردِ پره سر زیتونی
۳۸۳.....	زردِ پره سر سفید
۳۸۴.....	زردِ پره سر آبی
۳۸۴.....	زردِ پره راه راه
۳۸۵.....	زردِ پره کوچک
۳۸۵.....	زردِ پره حنایی
۳۸۶.....	زردِ پره سینه زرد
۳۸۶.....	زردِ پره سر سیاه
۳۸۷.....	زردِ پره سر سرخ
۳۸۷.....	زردِ پره تالابی
۳۸۸.....	زردِ پره مزرعه
۳۸۹.....	خانواده سهره ها
۳۹۰.....	سهره جنگلی
۳۹۰.....	سهره سر سیاه
۳۹۱.....	سهره پیشانی سرخ
۳۹۱.....	سهره دُمگاه زرد
۳۹۲.....	سهره سبز
۳۹۲.....	سهره زرد
۳۹۳.....	سهره معمولی
۳۹۳.....	سهره کوهی

۳۶۰.....	چرخ ریسک نیزار
۳۶۱.....	خانواده چرخ ریسک دُم دراز
۳۶۲.....	چرخ ریسک دُم دراز
۳۶۳.....	خانواده چرخ ریسک پشت بلوطی
۳۶۴.....	چرخ ریسک پشت بلوطی
۳۶۵.....	خانواده چرخ ریسک ها
۳۶۶.....	چرخ ریسک سر سیاه
۳۶۶.....	چرخ ریسک ایرانی
۳۶۷.....	چرخ ریسک پس سر سفید
۳۶۷.....	چرخ ریسک بزرگ
۳۶۸.....	چرخ ریسک تورانی
۳۶۸.....	چرخ ریسک سر آبی
۳۶۹.....	چرخ ریسک فیروزه ای
۳۷۰.....	خانواده کمر کولی ها
۳۷۱.....	کمرکولی جنگلی
۳۷۱.....	کمرکولی کوچک
۳۷۲.....	کمرکولی بزرگ
۳۷۳.....	خانواده دیوار خزک
۳۷۴.....	دیوار خزک
۳۷۵.....	خانواده دار خزک
۳۷۶.....	دار خزک
۳۷۷.....	خانواده شهد خوار
۳۷۸.....	شهد خوار
۳۷۹.....	خانواده زرد پره ها

۴۰۹.....	سار صورتی.....
۴۰۹.....	سار.....
۴۱۰.....	مینا.....
۴۱۱.....	خانواده پری شاهرخ.....
۴۱۲.....	پری شاهرخ.....
۴۱۳.....	خانواده بوچانگا.....
۴۱۴.....	بوچانگا.....
۴۱۵.....	خانواده کلاغ‌ها.....
۴۱۶.....	جی جاق.....
۴۱۶.....	زاغی.....
۴۱۷.....	زاغ بور.....
۴۱۷.....	زاغ خالدار.....
۴۱۸.....	زاغ نوک سرخ.....
۴۱۸.....	زاغ نوک زرد.....
۴۱۹.....	کلاغ گردن بور.....
۴۱۹.....	کلاغ هندی.....
۴۲۰.....	کلاغ سیاه.....
۴۲۰.....	کلاغ ابلق.....
۴۲۱.....	کلاغ شرقی.....
۴۲۱.....	کلاغ جنگلی.....
۴۲۲.....	غراب گردن قهوه‌ای.....
۴۲۲.....	غراب.....
۴۲۳.....	فهرست منابع و مآخذ.....

۳۹۴.....	سهره سینه سرخ.....
۳۹۴.....	سهره بال سرخ.....
۳۹۵.....	سهره صورتی.....
۳۹۵.....	سهره مغولی.....
۳۹۶.....	سهره خاکی.....
۳۹۶.....	سهره گلی.....
۳۹۷.....	سهره نوک قیچی.....
۳۹۷.....	سهره دُمگاه سفید.....
۳۹۸.....	سهره نوک بزرگ.....
۳۹۸.....	سهره سیاه.....
۳۹۹.....	خانواده سهره‌های استرلیدیده‌ها.....
۴۰۰.....	سهره سرخ برنجی.....
۴۰۰.....	مونای هندی.....
۴۰۱.....	خانواده گنجشک‌ها.....
۴۰۲.....	گنجشک خانگی.....
۴۰۲.....	گنجشک درختی.....
۴۰۳.....	گنجشک سینه سیاه.....
۴۰۳.....	گنجشک رودخانه‌ای.....
۴۰۴.....	گنجشک تاغی.....
۴۰۴.....	گنجشک بلوچی.....
۴۰۵.....	گنجشک بیابانی.....
۴۰۵.....	گنجشک گلو زرد.....
۴۰۶.....	گنجشک کوهی.....
۴۰۶.....	گنجشک خاکی.....
۴۰۷.....	گنجشک برفی.....
۴۰۸.....	خانواده سارها.....

بسم الله الرحمن الرحيم

سخن مرکز

فقه‌های اسلام و مجتهدان عالی‌مقام در عصر غیبت حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرج الشریف) مرجع و مسئول تشخیص احکام الهی و اجتهاد در منابع فقهی (قرآن، سنت، اجماع و عقل) محسوب می‌شوند. تشخیص موضوعات احکام، مسئولیتی است که در برخی موارد به عهده فقیه و گاهی به عهده مکلف نهاده شده و در مواردی، عرف عام یا عرف خاص، آن را بر عهده دارند.

آنچه در این میان، بدون مسئول مانده است تشخیص، تدوین و تثبیت دیدگاه عرف عام و خاص درباره موضوعات احکام و مصادیق موضوعات و اطلاع‌رسانی آن به مراجع فتوایی، قانون‌گذاری، قضایی، اجرایی و عموم جامعه است که اهمیت بسیاری دارد.

در این میان، تغییر مدام موضوعات و ابزارهای تشخیص آن، تبدیل معیارها و موازن قدیم به معادل‌های امروزی، شناخت مصادیق جدید احکام، تغییر فیزیکی همیشگی مکان‌های شرعی دارای حکم خاص، مانند مسجد الحرام، مسجد النبی، حرم، مذهب و مناه، پدید آمدن واحدهای متفاوت در کشورهای جهان، تغییر در ابزارهای زندگی امروز مانند سفر با ابزارهای جدید و ذبح با دستگاه‌های مکانیزه و... ایجاب می‌کند که نهادهای مطمئن و امین نژد فقه‌های عظام و عموم امت اسلامی به رصد موضوعات احکام و نظارت بر موضوعات نوپیدا، توسعه یافته، محدود شده یا خارج شده از دستور پیردازند. ایجاد اتحاد روش در موضوع‌شناسی، گردآوری تجارب و اطلاعات مراکز صدور فتوا و نهادهای فعال در بخش‌های خاص و تسریع و تسهیل در پاسخ‌گویی روشن به مقلدان و نهادهای اجرایی کشور، نیازی است که همه بزرگان بدان اعتراف می‌کنند.

فقه اسلامی در دنیای صنعتی و فرا صنعتی امروز، به سبب پدید آمدن نیازها، شیوه‌ها، ابزارها و نهادهای نو، نیازمند یاورانی است که به مبانی فقهی و تحولات اجتماعی، اقتصادی، صنعتی، پزشکی و هنری آگاه باشند.

شکی نیست که در بسیاری از مواقع، فقه‌های عظام، شاخص‌ها را بیان می‌کنند؛ ولی تطبیق معیارها و تعیین مصادیق در دنیای امروز، کاری نیست که فردی و یا آسان باشد؛ بلکه کارشناسانی آشنا به حکم و موضوع می‌خواهد که بتوانند مردم را در ادای وظیفه یاری کنند.

قانون گذاری، قضاوت و ادای وظایف فردی، بدون تطبیق دقیق حکم و موضوع، امکان پذیر نیست و به یقین تشخیص های نارسا و متفاوت، تشخیص موضوع در مصداق یابی، سبب اختلاف فکری و اجتماعی و سستی در اجرای قوانین الهی می شود.

اکنون با توجه به موارد پیش گفته، «مرکز موضوع شناسی احکام فقهی» بر آن است که با توکل به خداوند و همکاری حوزویان، دانشگاهیان و همه اصناف و گروه های اجتماعی، در حد توان، گامی در «تشخیص»، «ثبت» و «اطلاع رسانی» موضوعات و مصادیق فقهی امروز بردارد و تعریفی روشن از موازین، معیارها و روش های تشخیص موضوعات و مصادیق فقهی آن ها در تاریخ اسلام و جهان ارائه کند.

بنابراین کارشناسان بیان احکام، اساتید فقه اسلامی، قانون گزاران و قضات محترم، به موضوع شناسی، مصداق شناسی و تعیین توسعه و ضیق مفاهیم و موازین موضوعات احکام شرعی نیازمندند و روشن است که لازمه رسیدن به این خواسته ها، نیاز جدی به پژوهش، آموزش و اطلاع رسانی است و یاری مراجع عظام و دفاتر ایشان، مراکز پژوهشی، فرهنگی و رسانه ها را می طلبد.

کتاب حاضر با تلاش پژوهشگران گروه خوردنی ها و آشامیدنی های این مرکز و برای شناخت مصادیق پرندگان حلال و حرام در فقه اسلامی سامان یافته است. این مجموعه، تمام معیارها و شاخص های بیان شده در فتاوی فقه های عظام را با پژوهش میدانی کارشناسان سازمان محیط زیست پیوند زده و حکم حلیت و حرمت ۵۳۴ پرندۀ ایرانی را مشخص کرده است.

مرکز موضوع شناسی احکام فقهی، ضمن ابراز سپاس از حمایت ها و هدایت های علمای اعلام و فضایی حوزه های علمیه و عزیزان دانشگاهی، با کمال فروتنی، دست نیاز خویش را به سوی تمام علاقه مندان اسلام و شناخت عمیق و اجرای دقیق احکام الهی دراز می کند و آمادۀ پذیرش رهنمودها و نظریات اصلاحی و تکمیلی است.

امید است توفیق الهی، دست همه ما را بگیرد و علوم وحیانی و علوم تجربی را در خدمت نجات، فلاح و رفاه امت بزرگ اسلامی قرار دهد؛ ان شاء الله

اللهم تقبل منا انک انت السميع العليم

قم، مرکز موضوع شناسی احکام فقهی، دی ۱۳۹۳

محمد حسین فلاح زاده - ربیع الاول ۱۴۳۶